

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Márianosztrai hagyásfás legelő

Utoljára módosítva: 2013-11-09 07:55:33

Megye: Pest

Községhatár: Márianosztra

A terület kiterjedése: 40.4925 hektár

Védetté nyilvánítás év: 2004

GPS koordináták: 47°50'59 ; 18°53'04

Felmérést végző személy(ek) neve: Nagy Gergő Gábor

E-mail címe(k): nagygoda@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület megközelítése nagyon nehézkes, esős idő esetén szinte csak gyalogosan megoldható. Amennyiben Márianosztra felől megyünk Kóspallag felé, úgy a települést elhagyva kb. 500 méter után jobbra lesz egy földút, ami azonnal elkanyarodik balra, majd a kerítés előtt derékszögű kanyart vesz jobbra. Ez az út beleérkezik egy részben betonos útba, itt kell balra fordulni és menni egészen addig, amíg egy elkerített részt el nem érünk. Itt jobbra kell fordulni és haladni a kerítés mentén egészen addig, amíg jobbra lesz egy földút a tanya irányába (ez már részben a terület). A tanya előtt közvetlenül balra kell fordulni és kb. 200 méter után már el is érjük a hagyásfás legelőt.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A terület megközelítése nagyon körülményes, ami természetvédelmi szempontból kedvező lehet. Közvetlenül a szomszédságban egy tanya található, ahol azonban intenzív állattartás nem folyik, így legeltetés ezen a területen sincsen. Határolni jobbra nem természetes élőhelyek határolják, egyedül az északi-északnyugati oldal a kivétel, ahol a hagyásfás legelőhöz és a dombvidéki gyepekhez hasonló élőhelyek vannak. A közel 40 hektárból a legnagyobb részt intenzív szántóföldi kultúra, napraforgótábla foglalja el, ezen kívül valószínűleg egy régi tanyahelyen mostanában felhagyott parlag található. Ezeken a részeken a védelem fenntartása csak úgy indokolt, ha egy tájrekonstrukciós beavatkozást hajtanak végre. A terület legnagyobb értékét a hagyásfás legelő adja. A fák között dominál a csertölgy (*Quercus cerris*), de szép számmal látni virágos kőris (*Fraxinus ornus*), mezei juhart (*Acer campestre*), hársat (*Tilia* spp.), vadkörtét (*Pyrus pyraeaster*) és vadgesztenyét (*Aesculus hippocastanum*). Állományképükre jellemző a ligetes megjelenés, a fák helyenként igen idősök, vastag törzsátmérővel, gyakran alacsonyan ágaznak el. A cserjeszintben kökény (*Prunus spinosa*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*) és vadrózsa (*Rosa canina*) van, utóbbi kettő több helyen magányosan megtalálható, sőt, a terület keleti szegletében nagy kiterjedésű cserjés részt alkotnak elsősorban vadrózsa dominanciával. A fák és a cserjék közötti teret kisebb-nagyobb összefüggő dombvidéki félszáraz-száraz gyepek töltik ki, melyek valahol a H4 és OC kategória között foglalnak helyet, kevés kétszikű fajjal, erősen degradált állapotban. A magasabb részeken réti ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*) és franciaperje (*Arrhenatherum elatius*) dominál, míg lejjebb és a fák/cserjék között a csenkeszek (*Festuca* spp.). Az egyszikűek mellett csak nagyon kevés kétszikű található, elsősorban közönséges cickafark (*Arrhenatherum elatius*), boglárkák (*Ranunculus* spp.), kerepek (*Lotus* spp.), aszatok (*Cirsium* spp.) és mezei iringó (*Eryngium campestre*). Az északkeleti részen egy kisebb erdőfolt van, feltehetőleg korábban itt is hagyásfás legelő terült el, csak fokozatosan beerdősödött és becserjésedett. A fajkészlet hasonló, csak sokkal több benne a tájidegen akác (*Robinia pseudoacacia*), a fekete bodza (*Ambucus nigra*) és az eddig említett cserjefajok.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A terület egy részét borító hagyásfás legelő, a fák, cserjék és gyepek mozaikjai országos szinten igen értékes élőhelyet képviselnek. Az eredeti terület nagy részén már nincs legeltetés, felszántották. Összességében a védettség csak azokon a területeken indokolt, ahol nem valamiféle intenzív növényi kultúra van.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

10 % Erdő

10 % Gyep

5 % Cserjés

% Vizes terület

75 % Egyéb

10% hagyásfás legelő 65% szántóföldi kultúra

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

T1 - Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák T1b - kapások (napraforgó) 63% P45 - Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek 10% H4 × OC - Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok × Jellegtelen száraz-félszáraz gyepék 10% P45 × S6 - Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek × Nem őshonos fafajok spontán állományai 10% P2b - Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések 5% T10 - Fialat parlag és ugar 2%

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: nincs

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

A terület északi, északnyugati része félszáraz-száraz dombvidéki gyepel érintkezik rajta cserjékkel, hagyásfákkal. A fajkészlet és a megjelenés teljesen hasonló a törzsterülethez képest.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Védett állatfajok: szarvasbogár (*Lucanus cervus*) 1hím példány, tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) 7pár, seregély (*Sturnus vulgaris*) 4pár, vadgerle (*Streptopelia turtur*) 2pár, füsti fecske (*Hirundo rustica*) 3példány, sárgarigó (*Oriolus oriolus*) 2pár, mezei veréb (*Passer montanus*) 3pár, barátposzáta (*Sylvia atricapilla*) 2pár, széncinege (*Parus major*) 1pár, zöldike (*Carduelis chloris*) 2pár, kis poszáta (*Sylvia curruca*) 1pár, fekete rigó (*Turdus merula*) 1pár, énekes rigó (*Turdus philomelos*) 1pár, citromsármány (*Emberiza citrinella*) 1pár, karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) 1pár Natura 2000-es állatfajok: szarvasbogár (*Lucanus cervus*) 1hím példány, tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) 7pár, karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) 1pár

5. Egyéb észrevétel